

De examencursus van de Universiteit Leiden trekt elk jaar meer belangstelling.

De examencursus van de Universiteit Leiden trekt elk jaar meer belangstelling. „We hebben zelfs al wachtlijsten”, zegt coördinator Hans Huibregtse in de drukke hal van het Leidse Pieter de la Courtgebouw, waar een grote groep cursisten een lunch wegwerkt. De Leidse cursus beleeft dit seizoen zijn elfde editie.

„De vakken zitten steeds vroeger vol. Vroeger was het geen enkel probleem als je je in februari aanmeldde. Nu komt het voor dat vakken in januari al vol zitten.”

De lange traditie van de Leidse examencursus verklaart wellicht een deel van het succes, zo vermoedt Huibregtse. „Wij doen het al het langst. We maken helemaal geen reclame, maar iedereen weet ons prima te vinden. De leerlingen komen uit heel Nederland: van Groningen tot Maastricht.” Wie uit Limburg komt, kan via de universiteit een overnachtingsadres regelen, want een cursus duurt drie dagen. De cursussen vinden plaats in de weken voor het centrale eindexamen en zijn bedoeld voor zowel havo- als vwo-leerlingen. Het overgrote deel van de cursisten bestaat uit vwo'ers.

De grote belangstelling heeft waarschijnlijk ook te maken met de toename van universitaire en hbo-vakken waarvoor een numerus fixus geldt. Met een hoog eindcijfer kun je je inlotingskans voor vakken als bijvoorbeeld geneeskunde vergroten. In Leiden geldt het bijvoorbeeld ook voor een vak als psychologie.

„De helft van de cursisten staat op een zeven of hoger”, zegt Huibregtse. „Als je een acht of hoger hebt, ben je bij studies waarvoor een numerus fixus geldt meteen ingeloot.” Dan loont een bijspijkerkursus voor exacte vakken als natuurkunde, scheikunde of wiskunde de moeite.

Fons Nieuwenburg uit Oegstgeest is een van die vwo-leerlingen die zich inspant voor een zo hoog mogelijk eindgemiddelde van zijn cijferlijst. „Ik loot mee voor tandheelkunde”, zegt hij tijdens zijn examentraining voor scheikunde 1.

Met de schoolonderzoeken achter de rug is zijn gemiddelde cijfer 6,8. „Alles boven de zeven is mooi meegenomen”, aldus de leerling van het Rijnlands Lyceum in Oegstgeest. Behalve aan scheikunde doet hij ook mee aan de vakken natuurkunde en wiskunde.

Zijn eerste studiedag in de faculteit sociale wetenschappen heeft hij niet helemaal vol gemaakt. „Het avondprogramma is niet verplicht, al wordt het wel sterk aangeraaden om mee te doen. Ik heb niet meegegaan. Het was me even te veel. Vandaag wil ik wel meedoen.”

De blokdagen zijn pittig. De lessen beginnen om half negen 's ochtends en gaan door tot tien uur 's avonds. Voor de meeste leerlingen is het goed te doen. „Van tevoren dacht ik dat ik het misschien niet

zou volhouden”, zegt Marlous van Dijk uit Voorhout, die bij Fons Nieuwenburg in de scheikunde klas zit, „maar ik heb het gisteren tot tien uur volgehouden. Het scheelt dat je hier langere pauzes hebt dan op school. Verder is het ook fijn dat je hier een hele dag met één vak bezig bent. Op school moet je na één of anderhalf uur weer switchen naar een ander vak.”

De vwo-leerlinge van het Rijnlands Lyceum staat er in het geheel niet slecht voor, maar is toch een beetje onzeker over haar komende examen. „Het is niet dat ik op een onvoldoende sta. Ik heb gemiddeld een zeven. Ik snap het allemaal wel, maar het was een chaos in mijn hoofd. Dit is vooral heel goed voor mijn zelfvertrouwen. Voor een loting hoef ik dit niet te doen, want ik ga geen geneeskunde studeren. Ik wil in Leiden in de sciences & technology studeren.”

Marlous werd door een mentor op het bestaan van de examencursus gewezen. Fons kende een klasgenoot die al eerder een 'stoomcursus' aan de Leidse universiteit volgde. „Hij vond het wel relaxed.” Enkele mede-klasgenoten hebben zich ook aange-

meld voor de examencursus, maar die heeft hij nog niet gezien. „Het kan natuurlijk zijn dat ze pas later aan de beurt zijn.” De examencursus 2008 bestaat uit elf driedaagse cursussen, voor steeds wisselende groepen leerlingen. De eerste lichting volgde de lessen van 18 tot en met 20 april, de laatste groep is van 24 tot en met 26 mei aan de beurt.

Aan de examencursussen doen meer meisjes dan jongens mee. Zo'n 60 procent van de deelnemers is vrouwelijk, 40 procent is mannelijk. „Driekwart van de geneeskunde-studenten bestaat ook uit vrouwen, dus daar zou het mee te maken kunnen hebben”, zegt Huibregtse. „Over het algemeen zijn meisjes ook wat serieuzer met hun schoolprestaties bezig.”

Het economie-onderwerp 'inkomen' staat centraal in de havo-klas waar hoofddocent Bas de Vrind lesgeeft. Begrippen als nivellering en de Lorenzcurve passeren de revue. „Wie betaalt in Nederland de meeste belasting?” Achterin de klas komt meteen het snedige antwoord: „VVD'ers.”

De klas behoort tot de groep die moeite heeft met de examenstof. Ze hebben geen

numerus fixus in het verschiep, maar willen gewoon hun havodiploma halen. „We slikken visoliepillen om het vol te houden”, zegt een meisje op rij vier. Achter haar zit een jongen te zuchten achter een grote verzameling lege sportdrinkblikjes, flessen water en een grote reep melkchocola.

De docent houdt het tempo erin. „Hoe heet het als de rijken veel belasting betalen?” 'Afzetten', is de spontane reactie. „Een progressief belastingstelsel”, zegt Bas. Voor de universiteit is het organiseren van examencursussen vooral een wervingsactiviteit. „Nee, verdienen doen we er niet mee”, zegt Huibregtse. „De cursussen kosten 275 euro, dat is nog geen 10 euro per uur.”

De leerlingen kunnen tijdens de cursus ook kennismaken met de universiteit. „Ze lopen op de faculteit rond en zien hoe het er aan toe gaat.” De examencursussen zijn ook een goed middel om nieuwe docenten te werven. „Een aantal assistent-docenten krijgt hierdoor de smaak van het lesgeven te pakken en meldt zich aan voor de opleiding tot eerstegraads leraar.”

Blokken voor een extra goed eindcijfer

Vele honderden leerlingen uit het voortgezet onderwijs volgen de komende weken een examencursus aan de universiteiten van Leiden, Utrecht, Rotterdam of Delft. Meer dan de helft staat al op een zeven of hoger, maar hoopt als 'bolleboos' op een directe inloting voor bepaalde studies, zoals geneeskunde. „Er zijn steeds meer universitaire en hbo-studies waarvoor een numerus fixus geldt.”

door Erna Straatsma foto's Henk Bouwman/GPD

Studenten wisselen ervaringen uit tussen de lessen door.